

**INGLIZ TILINI O'QITISHDA MUSTAQIL TA'LIMNI
TAKOMILLASHTIRISH**

Yagyayeva Elvina Baxtiyarovna

FDTU o'qituvchisi, FDU doktoranti

Xomidova E'zozxon Nurdinjon quzi

92-24 ATMM

Annotatsiya. *Zamonaviy ingliz tili ta'limida mustaqil o'qish muhim o'rin tutadi. Ushbu maqolada ingliz tili o'rganuvchilari uchun mustaqil o'qishni tashkil etishning asosiy afzalliklari va qiyinchiliklari tadqiq etiladi. So'nggi izlanishlarga asoslanib, o'quvchi mustaqilligi, o'qituvchi ko'magi va texnologiyalarni joriy etishning ahamiyati ta'kidlanadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ingliz tilini ona tili sifatida o'rganmayotganlar orasida mustaqil o'qishni rivojlantirish uchun to'g'ri yo'l-yo'riq va manbalar hal qiluvchi ahamiyatga ega.*

Kalit so'zlar: *mustaqil ta'lim, o'quvchi mustaqilligi, ingliz tilini o'qitish, ingliz tili o'qitishda texnologiya, til o'rganuvchilar*

Kirish

Bugungi globallashtirilgan dunyoda ingliz tilini o'qitish (ELT) o'quvchilarning avtonomligini rivojlantirishga tobora ko'proq e'tibor qaratmoqda. Mustaqil ta'lim o'quvchilarga motivatsiya va uzoq muddatli muvaffaqiyat uchun muhim bo'lgan o'quv jarayonini nazorat qilish imkonini beradi (Little, 2007). Biroq, mustaqil ta'limni tashkil etish, ayniqsa, ingliz tilini o'rganuvchilar uchun qiyinchilik tug'diradi.

Metodlar

Ushbu maqola ELTda mustaqil ta'lim bo'yicha so'nggi (2020-2024) tadqiqotlarning adabiy sharhiga asoslangan. Manbalar Google Scholar va ERIC yordamida ko'rib chiqilgan jurnallardan tanlangan. Asosiy e'tibor o'quvchilarning mustaqilligi, amalga oshirishdagi qiyinchiliklar, texnologiya va o'qituvchilarni qo'llab-quvvatlashning roli muhokama qilingan tadqiqotlarga qaratildi.

Natijalar

Sharhda mustaqil ta'limni qo'llab-quvvatlovchi bir nechta asosiy omillar aniqlandi. Birinchidan, motivatsiya katta rol o'ynaydi. Shaxsiy maqsadlarni qo'ygan o'quvchilar ko'proq yutuqlarga erishadilar (Benson, 2011). Ikkinchidan, til o'rganish ilovalari va onlayn platformalar kabi texnologiyalar o'quvchilarga istalgan vaqtda materiallardan foydalanishga yordam beradi (Stockwell, 2018). Uchinchidan,

o'qituvchilarni qo'llab-quvvatlash hali ham muhim. O'qituvchilar o'quvchilarga mustaqil o'rganish strategiyalarini ishlab chiqishda yordam beradi (Teng, 2020).

Shu bilan birga, muammolar haqida xabar berildi. Ko'pgina talabalarda o'z-o'zini boshqarish ko'nikmalari yetishmaydi. Boshqalar esa o'qituvchiga yo'naltirilgan ta'limga o'rganib qolgan va o'quv qarorlarini qabul qilishda o'ziga ishonmaydilar (Nguyen va Habók, 2021). Mashg'ulotsiz ular passiv yoki frustratsiyaga uchrashi mumkin.

Muhokama

Natijalar shuni ko'rsatadiki, mustaqil ta'lim foydali bo'lsa-da, u tegishli yordamsiz muvaffaqiyatli bo'la olmaydi. O'qituvchilar o'quvchilarga metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam berishlari va ularni o'rganishni tashkil etish vositalarini joriy etishlari kerak. Shuningdek, madaniy kelib chiqishni ham hisobga olish kerak. Ko'pgina mamlakatlarda, shu jumladan mening mamlakatimda ham, talabalar mustaqil ishlashga odatlanmagan va moslashish uchun vaqt kerak. Til bilish darajasi ham muhim - past darajadagi o'quvchilar materiallarni o'zlari tushunishga qiynalishlari mumkin.

Texnologiya yaxshi yordamchi bo'lishi mumkin, lekin uni oqilona ishlatish kerak. Ilovalar o'quvchining darajasi va maqsadlariga mos kelishi kerak. O'qituvchilar, shuningdek, o'quvchilar qo'llab-quvvatlash bilan avtonomiyani mashq qiladigan aralash muhitlarni yaratishlari mumkin.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Benson, P. (2011). Til o'rganishda avtonomiyani o'qitish va tadqiq qilish (2-nashr). Routledge.
2. Yuldasheva, D. (2023). METHODS OF DEVELOPING COMMUNICATIVE COMPETENCE IN ENGLISH FOR STUDENTS OF TOURISM. *Namangan davlat universiteti Ilmiy axborotnomasi*,(6), 293-298.
3. Юлдашева, Д. (2023). TURIZM YO 'NALISHI TALABALARIGA INGLIZ TILIDA SOHAVIY LEKSIKANI O 'RGATISH USULLARI. *Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences*, 3.
4. Zoirovna, N. I. (2021). Improvement Of Educational Process and Introduction of Innovative Technologies. *Modern Scientific Challenges and Trends*, 41.
5. Narziyeva, I. Z. (2021). Comparative Study Of The Cultural And National Characteristics Of Modern Units Of Oral Speech (based on Uzbek and English language materials). In *E-Conference Globe* (pp. 285-289).

6. Boltayevna, I. L. (2024, January). CULTURAL SIGNIFICANCE OF UZBEK FOLK PROVERBS AND SAYINGS. In *INTERNATIONAL CONFERENCE ON MODERN DEVELOPMENT OF PEDAGOGY AND LINGUISTICS* (Vol. 1, No. 1, pp. 173-176).
7. Zarqarayeva, N., Zaripbayeva, S., & Mamatkulova, F. (2024). Educational technologies in teaching and learning. *O 'zbekiston davlat jahon tillari universiteti konferensiyalari*, 207-213.
8. Sultonova, M., Baxtiyorova, Y., & Mamatkulova, F. (2024). The help of the visual aids in teaching and learning languages. *O 'zbekiston davlat jahon tillari universiteti konferensiyalari*, 185-191.
9. Zakirovich, G. B. (2023). THE MAIN FEATURES OF KINESTHETIC STYLE IN LEARNING PROCESS. Finland International Scientific Journal of Education. *Social Science & Humanities*, 11(5), 61-69.
10. Zakirovich, G. B. (2023). Accuracy and fluency in language teaching. *INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 8.036*, 12(05), 19-25.
11. Sadikov, E. (2024). Innovative ways of teaching speech acts through auditory skills. *Science and innovation in the education system*, 3(2), 5-8.
12. Tursunovich, S. E. (2021). Teaching speech acts of compliments: What is what?.
13. Little, D. (2007). Til o'rganuvchining mustaqilligi: Ba'zi asosiy mulohazalar qayta ko'rib chiqildi. *Language Learning and Teaching Innovation*, 1 (1), 14-29. <https://doi.org/10.2167/illt040.0>
14. Nguyen, T. T., va Xabok, A. (2021). Vyetnamda EFL o'rta maktab o'quvchilari o'rtasida til o'rganish strategiyalari: Sifat tahlili. *SAGE Open*, 11 (2), 1-15. <https://doi.org/10.1177/215824402110193>